

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓)
รายวิชา ๔๐๘ ๔๓๐ กฎหมายการคลัง

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๔๐๘ ๔๓๐ กฎหมายการคลัง (Public Finance Law)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา นิติศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา: อาจารย์กิตติพร สุดประเสริฐ อาจารย์ผู้สอน: อาจารย์กิตติพร สุดประเสริฐ
๕. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๖ / ภาคบัณฑิต ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา (๑) เพื่อให้บัณฑิตศึกษา ที่มา ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายการคลัง นโยบายการเงินและการคลังของรัฐ (๒) เพื่อให้บัณฑิตศึกษาการจําต้องคํารองของรัฐทางการคลัง รายได้ การกํอหน้สําธารณะและรายจ่ายของรัฐ วิธี จํัดการงบประมาณของรัฐ (๓) เพื่อให้บัณฑิตศึกษาถึงวิธีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐ การควบคุมการเงินและการคลังของรัฐในรูปแบบต่างๆ
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งกับกฎหมายและสังคม

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาที่มา ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายการคลัง นโยบายการเงินและการคลังของรัฐเพื่อให้ การจัด องค์กรของรัฐทางการคลัง รายได้ การก่อหนี้สาธารณะและรายจ่ายของรัฐ วิธีจัดการจัดงบประมาณ ของรัฐวิธีการ ตรวจสอบการใช้จ่ายของเงินรัฐ การควบคุม การเงินและการคลังของรัฐในรูปแบบต่างๆ			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	การฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง	สอนเสริม
๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	ให้นักศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูล เพิ่มเติม	สอนเสริมตามความต้องการของ นิสิต
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม	
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา (๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม (๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ (๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	
๑.๒ วิธีการสอน (๑) บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการคลัง (๒) เน้นการตรงต่อเวลาทั้งการเข้าชั้นเรียนและการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย (๓) เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายกันในประเด็นที่สอน	
๑.๓ วิธีการประเมินผล (๑) พฤติกรรมการเข้าเรียนและการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย (๒) การทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และซื่อสัตย์สุจริต (๓) พฤติกรรมในการแสดงออกในชั้นเรียน เช่น การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ	

<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>มีความรู้เรื่องทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายการคลัง นโยบายการเงินและการคลังของรัฐ เพื่อให้การจัดองค์กรของรัฐทางการคลัง รายได้ การก่อหนี้สาธารณะและรายจ่ายของรัฐ วิธีจัดการจัด งบประมาณของรัฐ วิธีการตรวจสอบการใช้จ่ายของเงินรัฐ การควบคุม การเงินและการคลังของรัฐใน รูปแบบต่าง ๆ</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>(๑) บรรยายหลักเกณฑ์ ทฤษฎี และหลักการพื้นฐานทางกฎหมายการคลังและเนื้อหาอื่นๆ ตามที่กำหนดในหลักสูตร</p> <p>(๒) วิเคราะห์กรณีศึกษาจากคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) นิสิตในแต่ละกลุ่มต้องวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย โดยนำเอาหลักและทฤษฎีกฎหมายที่ศึกษามาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งนำเสนอถึงผลการวิเคราะห์</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>(๑) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน</p> <p>(๒) การนำเสนอการวิเคราะห์กรณีศึกษา</p> <p>(๓) สอบปลายภาค</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>(๑) ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีวิจารณ์ญาณและอย่างเป็นธรรม</p> <p>(๒) ความสามารถในการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ สรุปประเด็นปัญหาและการแก้ไขปัญหาได้</p> <p>(๓) ความสามารถในการประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ปัญหาทางกฎหมายได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <p>(๑) การบรรยายที่ส่งเสริมให้คิดอย่างเป็นระบบ</p> <p>(๒) การวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก</p> <p>(๓) การถามคำถามในชั้นเรียนที่เน้นให้คิดวิเคราะห์ ต่อยอดจากสิ่งที่ได้ศึกษา</p>
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>(๑) การถามตอบในห้องเรียน</p> <p>(๒) การนำเสนอผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(๓) การออกข้อสอบที่มีการวิเคราะห์และการนำไปใช้ในการแก้ปัญหา</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <p>(๑) การสื่อสารกับบุคคลที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ</p> <p>(๒) ภาวะความเป็นผู้นำและการเป็นผู้ร่วมงานที่ดี</p> <p>(๓) ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและในชีวิตประจำวัน</p>
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <p>(๑) การบรรยายที่เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นที่สอน</p> <p>(๒) การมอบหมายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษา</p>

<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>(๑) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน</p> <p>(๒) พฤติกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาในชั้นเรียน</p> <p>(๓) การนำเสนอผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย</p>
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
<p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <p>(๑) ทักษะในการใช้เครื่องมือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันที่จำเป็นต่อการทำงานและสื่อสาร เช่น การใช้ อีเมล การสืบค้นข้อมูล</p> <p>(๒) ความสามารถในการสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟังและการเขียน โดยเลือกใช้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <p>จัดการบรรยายที่ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ</p>
<p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสาร การค้นคว้าข้อมูล และการนำเสนอที่ได้รับมอบหมาย</p>

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	ชี้แจงรายละเอียดรายวิชา แผนการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน เกณฑ์การวัดประเมินผล	๒	บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๒	ข้อความคิดเบื้องต้น ๑) ความหมายและขอบเขตรายวิชากฎหมาย การคลัง ๒) กฎหมายการคลังกับความสัมพันธ์กับรัฐ ๓) ความแตกต่างระหว่างการคลังมหาชนและการคลังเอกชน	๒	บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน วิเคราะห์จากกรณีศึกษา	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ

๓-๔	<p>รายงานสาระณะ</p> <p>๑) ความหมายของรายงานสาระณะในมิติต่าง ๆ</p> <p>๒) แนวคิดเกี่ยวกับรายงานสาระณะในสมัยต่าง ๆ</p> <p>๓) การจำแนกประเภทรายงานสาระณะโดยทั่วไปและของไทย</p> <p>๔) การจ่ายเงินแผ่นดินตามกฎหมายไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักเกณฑ์การจ่ายเงินแผ่นดิน - ข้อยกเว้นการจ่ายเงินแผ่นดิน - การตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ 	๔	<p>บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>วิเคราะห์จากกรณีศึกษา</p>	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๕-๖	<p>รายได้สาระณะ</p> <p>๑) ประเภทของรายได้สาระณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งแยกทางกฎหมาย - การแบ่งแยกทางการคลัง - การแบ่งแยกทางเศรษฐกิจ <p>๒) ข้อความคิดว่าด้วย “ภาษี”</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของภาษีและคำอื่น ๆ - การใช้ภาษีเป็นเครื่องมือทางการคลังเพื่อประโยชน์ด้านต่าง ๆ 	๔	<p>บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>วิเคราะห์จากกรณีศึกษา</p>	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๗-๘	<p>หนี้สาระณะ</p> <p>๑) ทฤษฎีว่าด้วยหนี้สาระณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกฎหมาย - ลักษณะทางเศรษฐกิจ - การนำหนี้สาระณะมาใช้ <p>๒) หลักเกณฑ์การก่อหนี้ สาระณะตามกฎหมายไทย</p>	๔	<p>บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>วิเคราะห์จากกรณีศึกษา</p>	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๙-๑๐	<p>งบประมาณ</p> <p>๑) หลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักระยะเวลา ๑ปี และข้อยกเว้น - หลักความเป็นเอกภาพ - หลักลักษณะทั่วไปของรายได้ - หลักรายจ่ายต้องเฉพาะเจาะจง - หลักความสมดุล 	๔	<p>บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>วิเคราะห์จากกรณีศึกษา</p>	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๑๑-๑๒	<p>กระบวนการจัดทำงบประมาณ</p> <p>๑) การจัดทำและการอนุมัติงบประมาณ</p> <p>๒) กระบวนการทางนิติบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายงบประมาณ</p>	๔	<p>บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>วิเคราะห์จากกรณีศึกษา</p>	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ

	๓) ความแตกต่างระหว่างกระบวนการจัดทำ กฎหมายงบประมาณกับกฎหมายทั่วไป			
๑๓-๑๔	การควบคุมตรวจสอบการใช้งบประมาณ แผ่นดิน ๑) การควบคุมตรวจสอบโดยฝ่ายบริหารเอง ๒) การควบคุมตรวจสอบโดยรัฐสภา ๓) การควบคุมตรวจสอบโดยองค์กรอิสระ	๔	บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน วิเคราะห์จากกรณีศึกษา	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๑๕	สรุปเนื้อหารายวิชา	๒	บรรยายและอภิปรายในชั้นเรียน วิเคราะห์จากกรณีศึกษา	อ.กิตติพร สุดประเสริฐ
๑๖	สอบปลายภาค			

หมายเหตุ แผนการสอนอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	พฤติกรรมการณ์เรียนรู้ / การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	-
๒	การวิเคราะห์กรณีศึกษา ฝึกทำโจทย์	ตลอดภาคการศึกษา	-
๓	สอบปลายภาค	๑๖	๑๐๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. ตำราและเอกสารหลัก</p> <ol style="list-style-type: none">๑. ปรีชา สุวรรณทัต, <i>วิชาธรรมศาสตร์ว่าด้วย</i> (พิมพ์ครั้งที่ ๕, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๕๘)๒. สุปรียา แก้วละเอียด, <i>กฎหมายการคลัง ภาคงบประมาณแผ่นดิน</i> (พิมพ์ครั้งที่ ๒, สำนักพิมพ์วิญญูชน ๒๕๖๕)๓. สมคิด เลิศไพฑูรย์, <i>คำอธิบายกฎหมายการคลัง : พร้อมด้วยภาคผนวก รวมกฎหมายการคลังและการงบประมาณ</i> (พิมพ์ครั้งที่ ๓, นิติธรรม ๒๕๔๑)๔. อรพิน ผลสุวรรณย์ สบายรูป, <i>กฎหมายการคลัง</i> (พิมพ์ครั้งที่ ๓, โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๕๗)
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <ol style="list-style-type: none">๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่เกี่ยวกับการเงินการคลัง๒. กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน๓. กฎหมายว่าด้วยหนี้สาธารณะ๔. กฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณ๕. กฎหมายว่าด้วยวิธีบริหารงบประมาณ๖. กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <ol style="list-style-type: none">๑. กิจปติ ก้องเบญจภูม, <i>กฎหมายการคลังและกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ, กรุงเทพฯ : นิติธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑</i>
<p>๔. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ , เว็บไซต์</p> <p>ไม่มี</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ที่จัดโดยภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ วิทยาเขตขอนแก่น ได้ให้นิสิตเข้าประเมินผลการเรียนการสอนของภาควิชานิติศาสตร์ โดยการนาแนวคิดและความคิดเห็นจากนิสิตได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ใช้กลยุทธ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอนดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">- ประเมินจากพฤติกรรมผู้เรียน- ผลการสอบประเมินผลการเรียนรู้- การประเมินผลผู้สอนโดยนิสิต
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒. จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน</p>

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

- ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์จากผลการทดสอบย่อย
- การทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะปรับปรุงการสอนในข้อ ๓. และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔.